

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „N“ SKUNDO**

2024 m. rugpjūčio d. Nr. S- (7-152/2022)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistenskiego, narių Gvidos Ivanauskienės, Jurgitos Narkevičiūtės ir Andriaus Veniaus (pranešėjas), išnagrinėjo UAB „N“ (toliau – Pareiškėjas) 2022-10-20 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Muitinės departamentas) 2022-08-09 sprendimo Nr. 1AE-67 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjo atstovas direktorius A.D. 2024-07-16 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Jungtinėje Karalystėje (toliau – JK) Pareiškėjo tiekėjo JK bendrovės „T“ prašymu yra pradėtas tyrimas dėl Pareiškėjo importuotų prekių (dėvėtų drabužių ir avalynės) kilmės, kad šiuo tyrimu siekiama gauti išplėstinį pagrindimą dėl Pareiškėjui eksportuotų prekių lengvatinės kilmės, taip pat kad šio pagrindimo nebuvimas buvo viena iš priežasčių, dėl kurios ginčo byloje buvo priimtas Pareiškėjui nepalankus Muitinės departamento Sprendimas, Komisija 2022-12-16 protokolu Nr. PP-293 sustabdė Pareiškėjo 2022-10-20 skundo dėl Muitinės departamento 2022-08-09 sprendimo Nr. 1AE-67 nagrinėjimą iki Pareiškėjas Komisijai pateiks iš Jungtinės Karalystės Vyriausybės pajamų ir muitų tarnybos informaciją dėl Pareiškėjui eksportuotų prekių kilmės.

Pareiškėjas Komisijai pateikė 2024-06-10 Prašymą dėl skundo nagrinėjimo atnaujinimo. Prašyme nurodoma, kad šioje byloje eksportuotojas yra JK bendrovė „T“, dėl kurios Jungtinės Karalystės pajamų ir muitinės tarnyba yra pateikusi išsamų atsakymą dėl prekių kilmės. Atsižvelgiant į tai, kad šioje mokesčio ginčo byloje Jungtinės Karalystės pajamų ir muitinės tarnyba pateikė išsamų atsakymą ir pagrindė savo poziciją dėl produktų kilmės statuso pagrįstumo, todėl Pareiškėjas objektyviai negalės gauti išsamesnio ir platesnio Jungtinės Karalystės pajamų ir muitinės tarnybos pagrindimo dėl eksportuotų prekių lengvatinės kilmės. Atsižvelgdamas į tai, Pareiškėjas prašo atnaujinti skundo nagrinėjimą dėl Muitinės departamento Sprendimo.

Komisija, atsižvelgdama į Pareiškėjo prašymą ir jame nurodytas aplinkybes, atnaujina skundo nagrinėjimą ir jį nagrinėja iš esmės.

Muitinės departamentas ginčijamu sprendimu patvirtino Klaipėdos teritorinės muitinės (toliau – Klaipėdos TM) 2022-04-21 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 2LM190201S.

Pareiškėjas iš Jungtinės Karalystės (toliau – JK) importavo rūšiuotus dėvėtus drabužius, avalynę (toliau – ginčo prekės) ir deklaravo TARIC kodu 6309 00 00 00 bei įformino elektronines importo deklaracijas (toliau – EID) Nr. 21LTLC0100IM0C2BD0 (2021-04-30) ir Nr. 21LTLC0100IM05C810 (2021-03-03). Deklaracijų muitinio įforminimo metu maitas apskaičiuotas pritaikius lengvatinį maito tarifą 0 proc., PVM pritaikius standartinę normą 21 proc. Deklaracijos duomenų elemente „Kilmės šalies kodas“ nurodyta kilmės šalis – Jungtinė Karalystė (GB).

Klaipėdos TM 2022-04-21 supaprastinto patikrinimo ataskaitoje nurodyta, kad EID Nr. 21LTLC0100IM0C2BD0 (2021-04-30) ir Nr. 21LTLC0100IM05C810 (2021-03-03) deklaruotoms prekėms lengvatinis maito tarifas netaikytinas, nes JK atliktas perdirbimas apsiribojo operacijomis, kurios nesuteikia produktui lengvatinės kilmės statuso, todėl nusprendė taisyti Pareiškėjo įformintose EID Nr. 21LTLC0100IM0C2BD0 (2021-04-30) ir Nr. 21LTLC01001M05C810 (2021-03-03) duomenų elemento „Lengvatiniai maitų tarifai“ kodą 300 į 100, perskaičiuoti maitą, PVM ir įregistruoti Pareiškėjui mokestinę nepriemoką: 1794 Eur maitą, įtraukti į apskaitą įskaitomo VMI PVM sumą, ją didinant 377 Eur, įregistruoti 217 Eur baudą, įskaityti iš sumokėto užstato 625 Eur maitą ir apskaičiuoti 37 Eur delspinigius.

Šioje byloje ginčas iš esmės kilo dėl skirtingo JK pajamų ir maitinės tarnybos bei Europos Sąjungos valstybės narės maitinės (Klaipėdos TM ir Maitinės departamento) 2020-12-31 Europos Sąjungos bei Europos Atominės Energijos Bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – Susitarimas) 2 skyriaus „Prekių kilmės taisyklės“ nuostatų aiškinimo ir taikymo.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad Maitinės departamentas, aiškindamas Susitarimo nuostatas, nurodė, kad Susitarimo 3 Priede produktui, klasifikuojamam Suderintos sistemos 6309 pozicijoje, nustatyta kilmės taisyklė „CTH“, t. y. gamyba iš kilmės statuso neturinčių medžiagų, priskiriamų bet kuriai kitai pozicijai negu produktas; tai reiškia, kad bet kuri produkto gamybai panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga turi būti klasifikuojama priskiriant ją kitai pozicijai (Suderintos sistemos 4 skaitmenų lygmuo) negu produktas (t. y. turi pasikeisti pozicija).

Skunde nurodoma, kad aiškindamas „gamybos“ sąvoką Susitarimo taikymo kontekste, Maitinės departamentas sprendė, kad gamyba – tai visų rūšių apdorojimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą (Susitarimo 38 str. h punktas), tačiau Pareiškėjo importuoti dėvėti drabužiai ir avalynė neatitinka gamybos apibrėžties nuostatų, nes apsiriboja operacijomis, kurios produktui kilmės statuso nesuteikia (Susitarimo 43 str. 1 dalies j) punkto nuostatos), todėl nėra įvykdoma 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė. Anot Maitinės departamento, JK surinkti daiktai (avalynė, drabužiai), turintys dėvėjimo požymių, yra klasifikuojami toje pačioje Suderintos sistemos pozicijoje kaip ir galutinis produktas, todėl Susitarimo 3 priede galutiniam produktui nustatyta kilmės taisyklė nėra įvykdoma.

Pareiškėjas nurodo, kad JK pajamų ir maitinės tarnyba laikosi kitokios pozicijos ir minėtas Susitarimo nuostatas dėl prekių kilmės aiškina taip, kad dėvėtiems drabužiams ir avalynei turi būti taikomas lengvatinis maitų tarifų režimas. Tokia išvada grindžiama tuo, kad visi „nauji“ drabužiai yra klasifikuojami Kombinuotos nomenklaturės 61 arba 62 skirsnyje, tačiau dėvėti drabužiai ir avalynė yra klasifikuojami 6309 pozicijoje, o tai reiškia, kad yra pakeista tarifinė pozicija ir tai atitinka „CTH“ kilmės taisyklę, kuri ir reikalauja pozicijos pasikeitimo.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad dėvėjimas iš esmės yra vienintelė operacija, dėl kurios pakeičiama tarifinė pozicija iš Kombinuotos nomenklaturės 61 arba 62 skirsnių į 6309 poziciją. Jeigu dėvėjimo nelaikyti pakankama operacija, suteikiančia produktui lengvatinio kilmės statuso, taisyklė „CTH“ dėvėtiems drabužiams ir avalynei apskritai negalėtų būti pritaikoma net teoriškai ir yra niekinė. Pareiškėjas laikosi nuomonės, kad Susitarimą pasirašiusių šalių tikslas yra Susitarimo nuostatų pritaikomumas, todėl „CTH“ kilmės taisyklė turėtų būti pritaikoma ir 6309 pozicijai. Jeigu drabužiai ir avalynė buvo dėvimi ir surinkti šalyje bei teisingai klasifikuojami kaip dėvėti (6309 pozicija), tuomet šioms prekėms turėtų būti suteikiamas šalies kilmės statusas.

Pareiškėjo teigimu, tokia JK pajamų ir maitinės tarnybos pozicija atsispindi tiek 2021-10-22 rašte Nr. E/2020/1 PFA (2), tiek papildomame atsakyme Nr. E/2020/1 PFA (2) (2022-03-30). Dar daugiau, Pareiškėjas Maitinės departamentui buvo pateikęs ir JK pajamų ir maitinės tarnybos 2022-05-25 raštą byloje Nr. CFSS-2029578, kuriame taip pat buvo konstatuota, kad Mokesčių ir maitų tarnyba (HMRC) patvirtina, kad „drabužių dėvėjimas gali būti laikomas gamyba, nes jis nėra nurodytas Susitarimo 43 str., vadinasi, tai nėra nepakankama gamyba“. Dėvėjimas nėra akivaizdus gamybos procesas, tačiau tai yra pagrindinis dalykas, kuris keičia gamino savybes iš naujo drabužio į dėvėtą drabužį. Pareiškėjas nurodo, kad tai, kad ginčo EID deklaruotoms prekėms turi būti taikomas lengvatinis maitų tarifų režimas patvirtino ir prekių eksportuotoja – JK bendrovė „T“,

nurodydama, kad ginčo prekės atitinka visas kilmės taisykles, numatytas Susitarime. Pagal minėto Susitarimo nuostatas (Pareiškimas apie prekių kilmę) būtent eksportuotojas atsako už pareiškimo apie prekių kilmę ir pateiktos informacijos teisingumą. Iš bylos medžiagos matyti, kad eksportuotojo pareiškimas apie prekių kilmę surašytas sąskaitoje faktūroje, kurioje kilmės statusą turinčios prekės buvo pakankamai išsamiai apibūdintos.

Šiame kontekste Pareiškėjas atkreipia Komisijos dėmesį ir į tai, kad Susitarimo 43 straipsnio 1 dalyje yra pateiktas baigtinis sąrašas operacijų, kurios laikomos nepakankamomis ir nesuteikia produktui lengvatinės kilmės statuso, tačiau produkto „dėvėjimas“ nėra įtrauktas į šį sąrašą, o tai reiškia, kad dėvėjimasis gali būti laikomas gamyba, tai visiškai atitinka gamybos apibrėžties nuostatas ir negali būti laikoma kaip „nepakankama gamyba“.

Pareiškėjas pažymi, kad skundžiamame Sprendime minimas Susitarimo 43 str. 1 dalies j) punktas numato, kad „nepakankama gamyba“ laikomos tokios operacijos kaip: sijojimas, atrankinės patikros, rūšiavimas, klasifikavimas, kategorizavimas, derinimas, įskaitant rinkinių sudarymą, tačiau produkto „dėvėjimasis“ į minėtų operacijų sąrašą neįtrauktas, todėl akivaizdu, kad dėvėjimasis turi būti laikomas gamyba ir tokia operacija produktui suteikia kilmės statusą, nes yra įvykdoma 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė. Jeigu dėvėjimas ir drabužių surinkimas buvo vykdomas JK, tuomet produktui kilmės statusas turi būti suteiktas. Būtent tokios pozicijos ir Susitarimo nuostatų aiškinimo laikosi ir JK pajamų ir muitinės tarnyba.

Skunde nurodoma, kad iš skundžiamo Sprendimo turinio matyti, kad Muitinės departamento išvada, jog Pareiškėjo importuoti dėvėti drabužiai ir avalynė neatitinka gamybos apibrėžties nuostatų, yra deklaratyvaus pobūdžio, nepagrįsta objektyviais duomenimis ir prieštaraujanti Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies nuostatoms. Pareiškėjas nesutinka ir su Muitinės departamento išvada, jog JK pajamų ir muitinės tarnyba, pateikdama atsakymą, nepagrindė savo nuomonės dėl produktų kilmės statuso.

Kaip jau buvo minėta, Muitinės departamentui Pareiškėjas buvo pateikęs JK pajamų ir muitinės tarnybos 2022-05-25 raštą byloje Nr. CFSS-2029578, kuriame pateikti išsamūs argumentai dėl dėvėtų drabužių ir avalynės kilmės statuso pagrįstumo, tačiau Muitinės departamentas skundžiamame Sprendime dėl šio dokumento nepasisakė ir apskritai jo nevertino. Esant tokioms aplinkybėms, akivaizdu, kad Muitinės departamentas pažeidė ir Susitarimo 63 straipsnio 3 dalies 3 pastraipoje įtvirtintą nuostatą, kurioje pasakyta, jog tuo atveju, kai eksportuojančios Šalies muitinė patvirtina produktų lengvatinės kilmės statusą ir tokią išvadą pagrindžia, importuojančios Šalies muitinė negali atsisakyti taikyti lengvatinio muitų tarifų režimo.

Skunde teigiama, kad nagrinėjamu atveju taip pat nebuvo pakankamo pagrindo atsisakyti taikyti lengvatinio muitų tarifų režimo vien dėl to, kad importuojančios šalies muitinė išsiuntė priminimą apie galimybę pradėti konsultacijas dėl ginčo prekių kilmės ir atsakymo iki šiol nėra gavusi. Susitarimo nuostatos numato, kad kiekvienu konkrečiu atveju konsultacijų terminas gali būti pratęstas. Konsultacijos gali būti rengiamos Specialiojo prekybos komiteto muitinių bendradarbiavimo ir prekių kilmės taisyklių klausimams nustatyta tvarka. Importuojančios šalies muitinė gali atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą tik jei tam turi pagrįstą pagrindą ir tik suteikusi importuotojui teisę būti išklaustam. Tačiau kai eksportuojančios šalies muitinė patvirtina produktų kilmės statusą ir tokią išvadą pagrindžia, importuojančios šalies muitinė neatsisako taikyti lengvatinio muitų tarifų režimo produktui vien dėl to, kad buvo pateiktas priminimas apie galimybę pradėti konsultacijas.

Pareiškėjas nurodo, kad skunde Muitinės departamentui jis papildomai prašė dar kartą inicijuoti konsultacijas su eksportuojančios šalies (Jungtinės Karalystės) muitine dėl ginčo prekių kilmės arba tokias konsultacijas inicijuoti Specialiojo prekybos komiteto muitinių bendradarbiavimo ir prekių kilmės taisyklių klausimams nustatyta tvarka, tačiau į šį prašymą Muitinės departamentas nereagavo ir dėl jo taip pat nepasisakė.

Pareiškėjo nuomone, byloje pateikti JK pajamų ir muitinės tarnybos argumentai dėl importuotų prekių kilmės paneigti niekuo nepagrįstomis prielaidomis, jog JK atliktas perdirbimas apsiribojo operacijomis, kurios nesuteikia produktui lengvatinės kilmės statuso, nors eksportuojančios šalies – JK pajamų ir muitinės tarnyba patvirtino ginčo prekių kilmės statusą.

Muitinės departamentui visapusiškai ir objektyviai neištyrus visų bylai reikšmingų aplinkybių, nepasisakius dėl ginčui reikšmingų įrodymų ir ignoravus Pareiškėjo prašymą dėl papildomų konsultacijų, skundžiamas Sprendimas turėtų būti panaikintas.

Pareiškėjas prašo panaikinti Muitinės departamento Sprendimą.

Muitinės departamentas Sprendime nurodė, kad Susitarimo 2 skyriaus „Prekių kilmės taisyklės“ 37 straipsnyje yra įtvirtintos nuostatos, kuriomis lengvatinio muitų tarifų režimo taikymo pagal šį Susitarimą tikslais yra nustatoma prekių kilmė ir susijusios prekių kilmės procedūros. Reikalavimai, kada produktas yra laikomas turinčiu Šalies kilmės statusą, nustatyti Susitarimo 39 straipsnyje. Nagrinėjamu atveju taikytinos 39 straipsnio 1 dalies c punkto sąlygos, kurias įvykdžius, produktas laikytinas Šalies kilmės statusą turinčiu produktu. Susitarimo 3 Priede produktui, klasifikuojamam Suderintos sistemos 6309 pozicijoje nustatyta kilmės taisyklė CTH – gamyba iš kilmės statuso neturinčių medžiagų, priskiriamų bet kuriai kitai pozicijai negu produktas; tai reiškia, kad bet kuri produkto gamybai panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga turi būti klasifikuojama priskiriant ją kitai pozicijai (Suderintos sistemos 4 skaitmenų lygmuo) negu produktas (t. y. turi pasikeisti pozicija) (Susitarimo 2 priedo 2 pastabos 6 dalis). Gamyba Susitarimo taikymo kontekste yra apibrėžiama, kaip visų rūšių apdorojimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą (Susitarimo 38 straipsnio h punktas). Susitarimo 43 straipsnyje yra numatytos išimtys, kada produktas nelaikomas Šalies kilmės produktu, nors ir yra įvykdyti 39 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimai.

Sprendime nurodyta, kad nagrinėjamu atveju prekių kilmės nustatymo tikslais svarbu yra tai, kad šalyje turi vykti gamybą, kuri neapsiriboja operacijomis, apibrėžtomis Susitarimo 43 straipsnyje. Įvertinus tai, kad JK gamyba nebuvo vykdoma (tai patvirtino tiek JK pajamų ir muitinės tarnybos persiųstas susirašinėjimas su įmone „T“, tiek ir JK pajamų ir muitinės tarnybos papildomas atsakymas Nr. E/2020/1 PFA (2) (2022-03-30), o tos operacijos, kurios buvo vykdomos Šalyje, apsiribojo tomis, kurios yra įtvirtintos Susitarimo 43 straipsnyje.

Sprendime pažymėta, kad Klaipėdos TM, vadovaudamasi 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – SMK), 48 straipsnio nuostatomis bei Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2008-06-11 įsakymu Nr. 1B-407 „Dėl Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“, 9.3 papunkčiu, atliko patikrinimą dėl lengvatinio maito tarifo pritaikymo prekėms įformintoms EID Nr. 21LTLC0100IM0C2BD0 (2021-04-30) ir Nr. 21LTLC0100IM05C810 (2021-03-03).

Muitinės departamentas nurodė, kad patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas iš JK importavo dėvėtus drabužius ir avalynę, deklaravo jas TARIC kodu 6309 00 00 00 ir įformino ginčo EID. Deklaracijų muitinio įforminimo metu muitas apskaičiuotas pritaikius lengvatinį maito tarifą 0 proc., PVM pritaikius standartinę normą 21 proc. Deklaracijos duomenų elemente „Kilmės šalies kodas“ nurodyta kilmės šalis – Jungtinė Karalystė (GB).

Sprendime nurodyta, kad EID Nr. 21LTLC0100IM0C2BD0 muitinio įforminimo metu kilus abejonėms dėl pareiškimo apie prekių kilmę Nr. 3 autentiškumo ir jame nurodytų prekių kilmės, Pareiškėjas muitinei sumokėjo 625 Eur užstatą, užtikrinantį galinčios atsirasti mokesstinės prievolės įvykdymą. 2021-05-04 Pareiškėjas pateikė prašymą dėl užstato grąžinimo. 2021-05-17 Klaipėdos TM raštu Nr. (9.14)11D-5390 nurodė Pareiškėjui pateikti informaciją apie EID Nr. 221LTLC0100IM0C2BD0 (2021-04-30) ir Nr. 21LTLC0100IM05C810 (2021-03-03) deklaruotų rūšiuoti dėvėtų rūbų ir batų panaudojimą, t. y. ar jie skirti perdirbimui, ar pardavimui ir dėvėjimui bei pateikti prekių panaudojimą įrodančius dokumentus. Pareiškėjas elektroniniu paštu informavo, kad minimos prekės skirtos pardavimui ir dėvėjimui, pateikė pardavimo sąskaitas Rusijos įmonei ir eksporto deklaracijas.

Klaipėdos TM, vadovaudamasi Susitarimo nuostatomis, 2021-06-02 raštu Nr. (9.14)11D-6083 kreipėsi į Muitinės departamentą dėl pareiškimų apie prekių kilmę Nr. 3 (2021-04-24) ir Nr. 1 (2021-02-26) patikrinimo. 2022-02-22 Klaipėdos TM gautas Muitinės departamento raštas Nr. (15.9Mr/22)3B-1194, kuriame informuojama, kad gautas atsakymas iš JK pajamų ir muitinės tarnybos dėl pareiškimų apie prekių kilmę Nr. 3 ir Nr. 1, išrašytų eksportuotojo „T“, patikrinimo. JK pajamų ir muitinės tarnyba informavo, kad prekės atitinka kilmės taisykles, numatytas

Susitarime. Įvertinus tai, kad nebuvo pateikta jokia papildoma informacija, kuri pagrįstų eksportuotų prekių kilmę ir tai, kad kilmės patikrinimas buvo vykdomas turint pagrįstų abejonių dėl dėvėtų rūbų ir avalynės kilmės, Muitinės departamentas informavo JK įgaliotą instituciją dėl ketinimo šioms prekėms netaikyti lengvatinio importo maito tarifo, nes JK atliktas perdirbimas apsiriboja operacijomis, kurios nesuteikia produktui lengvatinės kilmės statuso (Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies j) punktas). JK pajamų ir muitinės tarnyba persiuntė susirašinėjimą su įmone „T“, kuri patvirtino, kad surinkti rūbai įmonėje yra rūšiuojami ir kategorizuojami. Muitinės departamentas pakartotinai kreipėsi į JK pajamų ir muitinės tarnybą, primindamas apie galimybę pradėti konsultacijas dėl šių prekių kilmės. Atsižvelgiant į tai, kad patikrinimo metu nebuvo gautas prašymas pradėti minėtas konsultacijas, Klaipėdos TM, vadovaudamasi Susitarimo 63 straipsnio 1 dalies c) punkto ii) papunkčio nuostatomis, nusprendė, kad ginčo EID deklaruotoms prekėms lengvatinis maito tarifas netaikytinas.

Sprendime, vadovaujantis Susitarimo 62 straipsnio 4 dalimi, nurodyta, kad eksportuojančios šalies muitinė pateikia a) – f) punktuose nurodytą informaciją. Šio straipsnio 5 dalyje numatyta, kad eksportuojančios šalies muitinė 4 dalies a, d, ir f punktuose nurodytos informacijos importuojančios šalies muitinei neteikia, jei eksportuotojas tą informaciją laiko konfidencialia. Jei eksportuojančios šalies atsakyme nenurodyta, kad tam tikra informacija yra laikoma konfidencialia, tai tokiu atveju atsakyme turi būti pateikta visa 62 straipsnio 4 dalies a) – f) punktuose nurodyta informacija.

Sprendime pažymėta, kad Susitarimo 63 straipsnio 3 dalies 3 pastraipoje nurodyta, kad, kai eksportuojančios šalies muitinė patvirtina produktų lengvatinės kilmės statusą ir tokią išvadą pagrindžia, importuojančios šalies muitinė negali atsakyti taikyti lengvatinių maitų tarifų režimą, tačiau nagrinėjamu atveju JK pajamų ir muitinės tarnyba, pateikdama atsakymą, nepagrindė savo nuomonės dėl produktų kilmės statuso pagrįstumo, o įmonės „T“ pateikta informacija patvirtino, kad įmonėje atliekamos tik tokios operacijos (rūšiavimas ir kategorizavimas), kurios nesuteikia produktui lengvatinės kilmės statuso.

Vadovaujantis Susitarimo 39 straipsnio 1 dalimi, lengvatinių maitų tarifų režimą kitos šalies kilmės statusą turinčiai prekei pagal šį susitarimą taikanti šalis šiuos produktus laiko kitos šalies kilmės statusą turinčiais produktais, jeigu jie atitinka visus kitus taikytinus Susitarimo 2 skyriaus reikalavimus: a) tik toje šalyje gautus produktus, nurodytus 41 straipsnyje, b) produktus, toje šalyje pagamintus tik iš tos šalies kilmės statusą turinčių medžiagų, ir c) toje šalyje pagamintus produktus, kurių sudėtyje yra kilmės statuso neturinčių medžiagų, jeigu jie atitinka 3 priede nustatytus reikalavimus.

Pagamintas produktas, klasifikuojamas Suderintos sistemos 6309 pozicijoje, turi atitikti susitarimo 3 priede tam produktui taikomą kilmės taisyklę, t. y. produktas turi būti pagamintas iš kilmės statuso neturinčių medžiagų, priskiriamų bet kuriai kitai pozicijai negu produktas bei turi atitikti kitus Susitarimo 2 skyriaus reikalavimus, kaip tai numatyta Susitarimo 39 straipsnio 1 dalyje. Įmonės „T“ pateikta informacija, kad yra įvykdyta Susitarimo 3 priedo Suderintos sistemos 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė, yra pagrįsta teiginiu, kad medžiagos buvo suriktos JK. Tačiau JK surinkti daiktai (avalynė, drabužiai), turintys dėvėjimo požymių, yra klasifikuojami toje pačioje Suderintos sistemos pozicijoje kaip ir galutinis produktas, todėl susitarimo 3 priede galutiniam produktui nustatyta kilmės taisyklė nėra įvykdoma. Be to, su prekėmis atliktos operacijos (rūšiavimas, kategorizavimas), pagal Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies nuostatas, yra laikomos nepakankama gamyba, kad produktas įgytų prekių kilmę pagal Susitarimą.

Muitinės departamentas pažymėjo, kad 2022-04-22 Muitinės departamente gautas JK pajamų ir muitinės tarnybos papildomas atsakymas Nr. E/2020/1 PFA (2) (2022-03-30), kuriame informuojama, kad prekės atitinka kilmės taisyklės, numatytas Susitarime. Tokią išvadą jie grindė tuo, kad nurodyta prekių Suderintos sistemos pozicija yra teisinga, prekių kilmės šalis yra „UK“, nebuvo vykdoma jokia gamyba, todėl šioms prekėms gali būti taikomas lengvatinis režimas.

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad importuoti dėvėti drabužiai ir avalynė neatitinka gamybos apibrėžties nuostatų, pagal kurias produktas įgautų kilmės statusą, nes gamyba apsiriboja operacijomis, kurios produktui kilmės statuso nesuteikia (Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies j) punkto

nuostatos) bei nėra įvykdyta Susitarimo 3 priedo Suderintos sistemos 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė.

Muitinės departamentas konstatavo, kad Klaipėdos TM 2022-04-21 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 2LM190201S, kuria nustatyta, kad EID Nr. 21LTLC0100IM0C2BD0 (2021-04-30) ir Nr. 21LTLC0100IM05C810 (2021-03-03) deklaruotoms prekėms lengvatinis maito tarifas netaikytinas, vadovaujantis Susitarimo 63 straipsnio 1 dalies c) punkto ii) papunkčio nuostatomis, nes JK atliktas perdirbimas apsiribojo operacijomis, kurios nesuteikia produktui lengvatines kilmės statuso. Vadovaujantis Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies j) punktu importuotiems dėvėtiems drabužiams ir avalynei lengvatinis maito tarifas netaikytinas, yra pagrįsta ir priimta vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, todėl Pareiškėjo skundo teiginiai, kad ginčo prekių kilmės statusas yra patvirtintas ir Klaipėdos TM priėmė neteisėtą ir nepagrįstą sprendimą, yra nepagrįsti.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Mokesčių administravimo įstatymo 154 straipsnio 4 dalies 3 punktu, Muitinės departamentas nusprendė patvirtinti Klaipėdos TM 2022-04-21 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 2LM190201S.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas tenkintinas, skundžiamas Muitinės departamento sprendimas naikintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl mokestinės prievolės įregistravimo Pareiškėjui pagrįstumo, Muitinės departamentui konstatavus, kad Pareiškėjo importuoti dėvėti drabužiai ir avalynė neatitinka Susitarime išdėstytų gamybos apibrėžties nuostatų, pagal kurias produktas įgautų kilmės statusą, nes gamyba apsiriboja operacijomis, kurios produktui kilmės statuso nesuteikia (Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies j) punkto nuostatos) bei nėra įvykdyta Susitarimo 3 priedo Suderintos sistemos 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė. Taigi, ginčas tarp šalių yra kilęs dėl skirtingo JK pajamų ir muitinės tarnybos bei Lietuvos Respublikos muitinės Susitarimo 2 skyriaus „Prekių kilmės taisyklės“ nuostatų aiškinimo ir taikymo. Pareiškėjas savo skunde, be kita ko, mano, jog JK pajamų ir muitinės tarnybos pateiktas Susitarimo Kilmės taisyklių aiškinimas yra tinkamas ir pagrįstas, atitinka Susitarimo nuostatas, todėl skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas.

Kaip jau minėta, ginčo esmę sudaro Susitarimo nuostatų aiškinimas dėl iš JK importuojamų dėvėtų drabužių ir avalynės kilmės statuso patvirtinimo ir atitinkamai lengvatinio maitų tarifų režimo taikymo dėvėtiems drabužiams ir avalynei.

Susitarimo 2 skyriaus „Prekių kilmės taisyklės“ tikslas – įtvirtinti nuostatas, kuriomis lengvatinio maitų tarifų režimo taikymo pagal šį Susitarimą tikslais yra nustatoma prekių kilmė ir susijusios prekių kilmės procedūros.

Susitarimo 39 straipsnyje yra išdėstyti bendrieji reikalavimai, kada produktas yra laikomas turinčiu Šalies kilmės statusą. Ginčo atveju aktualūs yra Susitarimo 39 straipsnio 1 dalies c punkte išdėstyti reikalavimai, kuriuos įvykdžius produktas laikytinas Šalies kilmės statusą turinčiu produktu: „Lengvatinių maitų tarifų režimą kitos šalies kilmės statusą turinčiai prekei pagal šį Susitarimą taikanti šalis šiuos produktus laiko kitos šalies kilmės statusą turinčiais produktais, jeigu jie atitinka visus kitus taikytinus Susitarimo 2 skyriaus reikalavimus: [...] c) toje šalyje pagamintus produktus, kurių sudėtyje yra kilmės statuso neturinčių medžiagų, jeigu jie atitinka 3 priede nustatytus reikalavimus.“

Susitarimo 3 Priede produktui, klasifikuojamam Suderintos sistemos 6309 pozicijoje, nustatyta kilmės taisyklė „CTH“, kuri reiškia – gamybą iš kilmės statuso neturinčių medžiagų, priskiriamų bet kuriai kitai pozicijai negu produktas; tai reiškia, kad bet kuri produkto gamybai panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga turi būti klasifikuojama priskiriant ją kitai pozicijai (Suderintos sistemos 4 skaitmenų lygmuo) negu produktas (t. y. turi pasikeisti pozicija) (Susitarimo 2 priedo 2 pastabos 6 dalis).

Pagal Susitarimo 38 straipsnyje pateiktus susitarime vartojamų terminų apibrėžimus, gamyba Susitarimo taikymo kontekste yra apibrėžiama, kaip visų rūšių apdorojimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą (Susitarimo 38 straipsnio h punktas).

Taigi, tam, kad prekėms, klasifikuojamoms Suderintos sistemos 6309 pozicijoje (dėvėti drabužiai), būtų galima pritaikyti kilmės taisyklę ir atitinkamai lengvatinį importo muitų režimą, būtina, jog būtų vykdoma pakankama medžiagų „gamyba“ ir dėl to pasikeistų produkto tarifinė pozicija.

Susitarimo 43 straipsnyje yra numatytos išimtys, kada produktas nelaikomas Šalies kilmės produktu, nors ir yra įvykdyti 39 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimai. Taigi ginčo atveju prekių kilmės nustatymo tikslais svarbu yra tai, kad šalyje turi vykti gamyba, kuri neapsiriboja operacijomis, apibrėžtomis Susitarimo 43 straipsnyje.

Iš skundžiamo sprendimo matyti, jog Muitinės departamentas, darydamas išvadą, jog importuoti dėvėti drabužiai ir avalynė neatitinka gamybos apibrėžties nuostatų, pagal kurias produktas įgautų kilmės statusą, nurodo, jog gamyba apsiriboja operacijomis, kurios produktui kilmės statuso nesuteikia (Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies j) punkto nuostatos (*sijojimas, atrankinė patikra, rūšiavimas, klasifikavimas, kategorizavimas, derinimas, įskaitant rinkinių sudarymą*) bei nėra įvykdyta Susitarimo 3 priedo Suderintos sistemos 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė.

Komisijos vertinimu, su tokia Muitinės departamento pozicija negalima sutikti. Kaip teisingai akcentuoja Pareiškėjas ir kaip tai yra nurodyta JK pajamų ir muitų tarybos 2021-10-22 rašte Nr. E/2020/IPFA(2) bei pabrėžiama 2022-05-25 rašte Nr. CFSS-2029578, kuriame pateikti išsamūs argumentai dėl dėvėtų drabužių ir avalynės kilmės statuso pagrįstumo, Susitarimo 43 straipsnio 1 dalyje yra pateiktas baigtinis sąrašas operacijų, kurios laikomos nepakankamomis ir nesuteikia produktui lengvatinės kilmės statuso, tačiau produkto „dėvėjimasis“ nėra įtrauktas į šį sąrašą, todėl dėvėjimasis gali būti laikomas gamyba ir negali būti laikomas kaip „nepakankama gamyba“. Visi nauji drabužiai yra klasifikuojami Suderintos sistemos 61 arba 62 skirsniuose. Kaip teisingai pastebi Pareiškėjas bei JK pajamų ir muitinės tarnyba, tam, kad dėvėti drabužiai galėtų būti klasifikuojami Suderintos sistemos 6309 pozicijoje, turėjo būti pakeista jų pozicija. Byloje nėra ginčo dėl to, kad drabužiai yra dėvėti, taip pat kad Pareiškėjas būtų neteisingai deklaravęs importuotų dėvėtų drabužių TARIC kodą 6309 00 00 00.

Todėl atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas Susitarimo nuostatas, t. y. 39 straipsnio 1 dalies c punkte išdėstytus reikalavimus, kad būtų pripažintas kitoje šalyje pagamintų produktų, kurių sudėtyje yra kilmės statuso neturinčių medžiagų, tos Šalies kilmės statusas, Susitarimo 3 priede nustatytą kilmės taisyklę, kuri taikoma dėvėtiems drabužiams (CTH), taip pat į tai, kad gamyba Susitarimo taikymo kontekste yra apibrėžiama, kaip visų rūšių apdorojimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą (Susitarimo 38 straipsnio h punktas), o Susitarimo 43 punkte „dėvėjimas“ nėra išskirtas kaip „nepakankama“ gamybos operacija, Komisija pritaria Pareiškėjo skunde dėstomai pozicijai, jog nors drabužių dėvėjimas ir nėra akivaizdus gamybos procesas, tačiau tai yra pagrindinė ir vienintelė operacija, kuri keičia gaminio savybes iš naujo drabužio į dėvėtą drabužį, o tai lemia, kad po šios gamybos operacijos naujas drabužis klasifikuojamas kitoje Suderintos sistemos pozicijoje. Kaip nurodyta Susitarimo 3 priedo ir 2 priedo 2 pastabos 6 dalyje, viena pagrindinių šios kilmės taisyklės (CTH) taikymo sąlygų yra tai, kad bet kuri produkto gamybai panaudota kilmės statuso neturinti medžiaga (nagrinėjamu atveju naujas drabužis) turi būti klasifikuojama priskiriant ją kitai pozicijai, t. y. turi pasikeisti pozicija.

Priešingu atveju, kaip nurodyta ir Pareiškėjo skunde, nepripažįstant dėvėjimo pakankama operacija, suteikiančia produktui lengvatinį kilmės statusą, kilmės taisyklė „CTH“ dėvėtiems drabužiams apskritai negalėtų būti pritaikoma, nes nėra jokio kito naujo drabužio apdorojimo būdo (operacijos), kuris lemtų naujo drabužio klasifikavimą kitoje pozicijoje. Tokios operacijos Komisijos posėdžio metu negalėjo nurodyti ir Muitinės departamento atstovas. Todėl preziumuojant, kad Susitarime 6309 pozicijoje klasifikuojamų produktų ir jų kilmės statusui nustatyti taikoma taisyklė (CTH) yra numatyta ne atsitiktinai ar suklydus, darytina išvada, kad drabužių dėvėjimas Susitarimo taikymo tikslais vertintinas kaip pakankama gamyba, kuri keičia

gaminio savybes iš naujo drabužio į dėvėtą drabužį. Tai savo ruožtu lemia klasifikuojamo produkto pozicijos pasikeitimą, kas atitinka 6309 pozicijoje klasifikuojamų produktų kilmės taisyklės aprašymą ir pritaikomumą. Be to, Susitarimo 43 straipsnyje „dėvėjimas“ nėra išskirtas kaip operacija, kuri galėtų būti laikoma nepakankama gamyba.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, Komisija vertina, kad Muitinės departamento išvada, jog Pareiškėjo importuoti dėvėti drabužiai neatitinka Susitarime išdėstytų gamybos apibrėžties nuostatų, pagal kurias produktas įgautų kilmės statusą, nes gamyba apsiriboja operacijomis, kurios produktui kilmės statuso nesuteikia (Susitarimo 43 straipsnio 1 dalies j) punkto nuostatos) bei nėra įvykdyta Susitarimo 3 priedo Suderintos sistemos 6309 pozicijoje klasifikuojamiems produktams taikoma kilmės taisyklė, yra nepagrįsta. Priešingai, Pareiškėjas, prašydamas taikyti lengvatinių muitų tarifų režimą, pateikė eksportuotojo surašytą pareiškimą apie prekių kilmę, kuriame yra patvirtinama, kad produktas turi kilmės statusą (pagal Susitarimo 56 straipsnio 1 dalį Produkto eksportuotojas pareiškimą apie prekių kilmę surašo remdamasis produkto kilmės statusą įrodančia informacija, įskaitant informaciją, įrodančią produktui pagaminti naudotų medžiagų kilmės statusą. Eksportuotojas atsako už pareiškimo apie prekių kilmę ir pateiktos informacijos teisingumą), pateikė eksportuojančios šalies muitinės (JK pajamų ir muitų tarnybos) išsamų ir argumentuotą paaiškinimą (nuomonę) dėl dėvėtų drabužių kilmės nustatymo pagal Susitarimo nuostatas, taip pat aukščiau aptarta Susitarimo nuostatų analizė leidžia teigti, kad importuotojas pagrindė deklaruotą JK produktų kilmės statusą, todėl nėra pagrindo atsisakyti Pareiškėjo atžvilgiu taikyti lengvatinių muitų tarifų režimo.

Pareiškėjas analogiškose mokestinio ginčo bylose (pavyzdžiui, pagal Pareiškėjo 2023-10-02 skundą dėl Muitinės departamento 2023-09-14 sprendimo Nr. 1AE-470) yra pateikęs įrodymus, jog Muitinės departamentas dėl dėvėtų drabužių importo iš eksportuotojo (JK bendrovė „E“) pagal kitas pardavimo sąskaitas jau yra kreipęsis į JK pajamų ir muitinės tarnybą, kuri atliko tyrimą ir nustatė, kad eksportuotojas „E“ teisingai ir pagrįstai deklaruoja JK prekių kilmę, todėl eksportuotos prekės atitinka Susitarimo nuostatas lengvatiniam muitų režimui taikyti (JK pajamų ir muitinės tarnybos 2022-05-23 raštas Muitinės departamentui Nr. E/SWDP/1 PFA (1); JK pajamų ir muitinės tarnybos 2023-05-15 raštas eksportuotojui (EORI: GB781786186000; CFS-2166792)). Muitinės departamentui taip pat yra pateikti išsamūs JK pajamų ir muitinės tarnybos argumentai dėl kito analogiškų prekių eksportuotojo – JK bendrovės „L“ atlikto patikrinimo ir išvadų dėl dėvėtų drabužių ir avalynės kilmės statuso pagrįstumo, kuriame nuosekliai išdėstyta JK pajamų ir muitinės tarnybos pozicija dėl analogiškų prekių kilmės taisyklių taikymo pagal Susitarimo nuostatas.

Be to, kartu su prašymu atnaujinti skundo nagrinėjimą, Pareiškėjas pateikė JK pajamų ir muitinės tarnybos 2023-07-13 atsakymo Nr. CFS-2162978 Muitinės departamentui kopiją, kurioje taip pat nurodyta, jog JK pajamų ir muitinės tarnyba, atlikusi tiekiamų dėvėtų drabužių patikrinimą JK bendrovės „T“ patalpose pagal kitas sąskaitas (Nr. SI-73 ir Nr. SI-89), nustatė, kad aptariamoms eksportuojamos prekės yra dėvėti drabužiai ir kiti dėvėti gaminiai, kurie yra klasifikuojami Suderintos sistemos 6309 00 pozicijoje pagal „CTH“ (Tarifų pozicijos pakeitimo) taisyklę. Taip pat JK pajamų ir muitinės tarnyba iš esmės atkartojo tuos pačius argumentus, kurie išsamiai yra išdėstyti jau aukščiau paminėtame šios institucijos 2022-05-25 rašte Nr. CFSS-2029578, todėl Komisija jų neatkartoja.

Paminėtina ir tai, jog Susitarimo 63 straipsnyje yra numatyti atvejai, kai importuojančioji šalis gali atsisakyti taikyti lengvatinių muitų tarifų režimą, kai importuotojas nepateikia informacijos arba pateikta informacija yra netinkama produkto kilmės statusui patvirtinti, taip pat kai eksportuojančios šalies muitinė nepateikia informacijos arba pateikta informacija yra netinkama produkto kilmės statusui patvirtinti (63 straipsnio 1 dalis). Tačiau tais atvejais, kai eksportuojančios šalies muitinė patvirtina produktų lengvatinės kilmės statusą ir tokią išvadą pagrindžia, importuojančios šalies muitinė negali atsisakyti taikyti lengvatinių muitų tarifų režimą (63 straipsnio 3 dalies 3 pastraipa). Šiuo atveju JK pajamų ir muitinės tarnyba vienareikšmiškai patvirtino, kad ginčo prekės atitinka visas kilmės taisykles, numatytas Susitarime, be to, Pareiškėjas ginčo byloje yra pateikęs JK pajamų ir muitinės tarnybos 2022-05-25 raštą byloje Nr. CFSS-2029578 ir 2022-

05-25 raštą Nr. CFSS-2029578, kuriuose pateikti išsamūs argumentai dėl dėvėtų drabužių ir avalynės kilmės statuso pagrįstumo.

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus, sprendžia, jog Pareiškėjas pagrįstai, remdamasis eksportuotojo pateiktais pareiškimais sąskaitose, importuojamoms ginčo prekėms deklaravo preferencinę JK kilmę, todėl importuotoms ginčo prekėms turėjo būti taikomas lengvatinis muitų tarifų režimas, o skundžiamas Muitinės departamento sprendimas, kuriuo nuspręsta netaikyti lengvatinio muitų tarifų režimo ir pritaikius 5,3 proc. trečiųjų šalių muitą perskaičiuoti mokėtinus importo mokesčius bei su jais susijusias sumas, naikintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Atnaujinti Pareiškėjo 2022-10-20 skundo dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-08-09 sprendimo Nr. 1AE-67 nagrinėjimą.
2. Panaikinti Muitinės departamento 2022-08-09 sprendimą Nr. 1AE-67.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė

Komisijos narys

Andrius Venius